

การศึกษาความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน

THE STUDY OF POLITENESS IN COMMUNICATION BETWEEN THAI AND CHINESE

หยิ่ง หลี่^{1*}, ศรีวิไล พลมณี² และ ขวัญใจ กิจชาลารัตน์³

Li Ying^{1*}, Sriwilai Ponmanee² and Kwanjai Kitchalarat³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1, 2, 3}

Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province 50300^{1, 2, 3}

*Corresponding author E-mail: hiroki862614@126.com

(Received: Jul22, 2019; Revised: Jun 25, 2020; Accepted: Jun 25, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน ทั้งความเหมือนและความแตกต่าง และเพื่อศึกษาความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ จำนวน 6 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์ความสุภาพในการสื่อสาร แบบบันทึกการสังเกตความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน และแบบบันทึกการวิเคราะห์ความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การสังเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ภาษาไทยกับการใช้ภาษาจีนมีความแตกต่างอย่างชัดเจน เช่น การวางตำแหน่งคำนาม คำนำหน้าคำนาม การใช้ทางเสียงลงท้ายประโยค อธิบายบทบาทที่แตกต่าง ส่วนด้านความเหมือนหรือความคล้ายคลึงของแต่ละด้านพบว่า ในการแนะนำตนเองและผู้อื่น ต้องแนะนำผู้อ่อนอาวุโสให้รู้จักกับผู้อาวุโสก่อน เพื่อเป็นการให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส และนิยมแนะนำฝ่ายชายให้ฝ่ายหญิงได้รู้จักก่อนเพื่อเป็นการให้เกียรติผู้หญิง หากเป็นบุคคลรุ่นเดียวกัน วัยวุฒิ คุณวุฒิ และเพศเดียวกัน จะแนะนำใครให้รู้จักกันก่อนก็ได้

ในด้านวัฒนธรรม การใช้วัจนภาษาของแต่ละประเทศนั้น มีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิง วัฒนธรรมไทยจะมีการแสดงออกด้วยการไหว้ การนั่ง การยืน การเดิน การแต่งกายที่สามารถแสดงถึงความเคารพต่อบุคคลและสถานที่ อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าของวัฒนธรรมจีน สืบเนื่องมาจากรากฐานสังคมไทยได้รับอิทธิพลจากหลักศาสนา ศีลธรรม ระบบชนชั้นวรรณะ ที่มีความสำคัญต่อสังคมไทยมาอย่างช้านาน

คำสำคัญ: ความสุภาพ, การสื่อสาร, วัฒนธรรม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the difference and similarities of politeness in communication and cultures between Thai and Chinese from 6 books. The research instruments consisted of politeness in communication between Thai and Chinese form, observation of the similarities and differences between Thai and Chinese languages form and content analysis between Thai and Chinese culture form. The data was analyzed by content analysis and synthesis of differences and similarities of politeness in communication between Thai and Chinese.

The research results revealed that language use in Thai language and Chinese language was clearly different in the positions of nouns and pre-nominal modifiers, intonation, and gestures. For the similarities, it was found that, in introducing oneself and others, younger was first introduced to older and male was first introduced to females in order to show respect. For individuals with the same age, qualifications and gender, who was first introduced to whom did not make any difference.

Culturally, the use of non-verbal language was completely different between the two cultures. In Thai, the greeting gesture (Wai), sitting, standing, walking and dress could indicate respect toward individuals and places more concretely than in Chinese. Because Thai social foundation had been influenced by Buddhism and class system which had been deeply rooted in Thai society.

KEYWORDS: Politeness, Communication, Culture

บทนำ

สังคมคือบุคคลจำนวนหนึ่งที่อยู่ร่วมกัน มีการร่วมมือกันเพื่อกิจกรรมการดำเนินชีวิต มีการกระทำทางสังคมตอบสนองต่อกัน มีความเข้าใจในพฤติกรรมที่แสดงต่อกัน ทั้งโดยการแสดงออกด้วยการกระทำ คำพูด ภาษา สังคมทำหน้าที่เพื่อการดำรงอยู่ของบรรดาสมาชิกของสังคม โดยมีแบบอย่าง แนวทาง ที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง สังคมแต่ละแห่งที่มีลักษณะเด่นพิเศษของแต่ละสังคม ซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่น เช่น การแต่งกาย อาหาร ภาษา ระบบความเชื่อ ความสุภาพ

ภาษาเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก สังคมหมายถึงการอาศัยอยู่ในพื้นที่ทั่วไป ซึ่งใช้ภาษาเดียวกัน มีประเพณีร่วมกัน และประเพณีทางวัฒนธรรมของชุมชนมนุษย์โดยทั่วไป ที่เรียกกันว่า ชนเผ่า หรือ สัญชาติ ในบรรดาสรรพสิ่งทั้งหลายที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ไม่มีเครื่องมือใดจะใกล้ชิดกับมนุษย์เท่ากับภาษา เพราะมนุษย์ใช้ภาษาในการกระทำ

กิจกรรมแทบทุกอย่างในชีวิต ทั้งคิด ถาม แสดงความรัก ความโกรธ ออกคำสั่ง นินทา ฯลฯ ด้วยเหตุดังกล่าว ภาษาจึงสามารถสะท้อนพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ดี

การสื่อสารเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยของคนทุกคน และมีความเกี่ยวข้องไปถึงบุคคลอื่น ตลอดจนถึงสังคมที่แต่ละคนเกี่ยวข้องอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใด ล้วนต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ทั้งสิ้น จะเห็นได้จากการที่คนพยายามคิดค้นและพัฒนาวิธีการสื่อสารมาตั้งแต่สมัยโบราณทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ตลอดจนเครื่องมือ หรือเทคนิควิธีการต่าง ๆ ล้วนเกิดจากความพยายามอย่างสูงของคนต่อเนื่องมาหลายชั่วอายุ หากการสื่อสารไม่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เครื่องมือและวิธีการสำหรับการสื่อสารต่าง ๆ เหล่านี้ ก็คงไม่เกิดขึ้นและพัฒนา การสื่อสารมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมมาก หากคนในสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความคิด หรือทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย

Berlo (1960) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดโต้ตอบระหว่างมนุษย์ที่มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัตินี้สอดคล้องกับคำว่าวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมจะมีการเคลื่อนไหวปรับตัวและเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การสื่อสารเป็นเรื่องเฉพาะตัวของคนแต่ละคนที่จะคิด ตีความ และให้ความหมาย แต่บุคคลจะนึกถึงการเรียนรู้เฉพาะตน การตีความในการสื่อสารจึงต้องอาศัยวัฒนธรรมเป็นเครื่องช่วยกำหนดขอบเขตของการตีความสารนั้น ๆ ในการทำความเข้าใจและประมวลสิ่งที่ตนได้จากการตีความ (กริช สืบสนธิ์, 2538, น. 3)

ความสุภาพคือกิริยามารยาทที่แสดงออกด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน และเรียบร้อย ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการให้ความเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น ความสุภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์แสวงหาหรือพยายามใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน เพราะความสุภาพทำให้เกิดความราบรื่น ลดความเครียด ทำให้การติดต่อระหว่างกันเป็นไปด้วยดี ความสุภาพได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางจากชุมชน เพราะมีหน้าที่สำคัญหลายอย่าง เช่น ช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้ดีขึ้น มีส่วนร่วมในการจัดตั้งภาพลักษณ์ ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คน พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งเสริมการสร้างอารยธรรมทางสังคม ประเทศจีนเป็นที่รู้จักกันว่าเป็น “เมืองเจ้าแห่งความสุภาพ” ส่วนประเทศไทยเป็น “ดินแดนแห่งรอยยิ้ม” ต่างก็เห็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับความสุภาพ ทั้งสองประเทศมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมาเป็นเวลานาน แต่มีความแตกต่างในรูปแบบทางวัฒนธรรม เนื่องจากอิทธิพลของหลายปัจจัย เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิอากาศ และศาสนา เมื่อมีการแลกเปลี่ยนที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศจีนและประเทศไทย สิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างทั้งสองประเทศ

การแสดงออกซึ่งความสุภาพของมนุษย์สามารถแสดงออกได้ทั้งทางวัจนภาษาและอวัจนภาษา (Watts, 1992; Eelen, 2001 อ้างถึงใน ทรงธรรม อินทจักร, 2550, น. 123) ดังนั้น มนุษย์จำเป็นต้องรู้ภาษาสุภาพและนำไปใช้ในโอกาสอันเหมาะสม (ทรงธรรม อินทจักร,

2550, น. 123) เพราะความสุภาพของภาษาไม่ใช้การใช้วาจาที่ไพเราะเท่านั้น แต่เป็นการเลือกใช้ภาษาสุภาพโดยมีเจตนาในการรักษาหน้าของอีกฝ่าย (Brown & Levinson, 1987) ซึ่งความสุภาพของภาษาเป็นการลดการคุกคามหน้าของอีกฝ่าย เพราะในการสื่อสารทั้งผู้พูดและผู้ฟังต้องกระทำการหลายอย่างที่อาจทำให้ทั้งสองฝ่ายเสียหน้า Brown & Levinson (1987) ยืนยันแนวคิดเรื่องหน้ามาจาก Goffman (1967) ซึ่งกล่าวว่า “หน้า” คือภาพลักษณ์ของผู้พูดอันเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ และเป็นความต้องการเบื้องต้นที่มนุษย์ทุกคนพึงประสงค์พึงทำให้ดีขึ้น พึงรักษาไว้และไม่ต้องการให้สูญหายไป การรักษาหน้า (Facework หรือ Maintenance of Face) สามารถกระทำทั้งกับหน้าของตนเองและผู้อื่น ซึ่งการเลือกใช้ภาษาที่ป้องกันไม่ให้เกิดประโยชน์ของตัวผู้พูดสูญเสียไป คือ กลวิธี การป้องกันหน้าตนเอง เช่น ผู้พูดเลี่ยงที่จะไม่กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ตนเองดูด้อยในสายตาผู้อื่น แต่ในการสื่อสาร ผู้พูดควรแสดงความยกย่องและสุภาพให้กับผู้อื่นตามที่เห็นสมควรโดยต้องรู้จักระมัดระวังคำพูดอันอาจจะพาดพิงถึงผู้อื่นในแง่ลบ ซึ่งก็คือ กลวิธีปกป้องหน้าผู้อื่น ฉะนั้น เป้าหมายของการสื่อสาร คือ การปกป้องหน้าหรือภาพลักษณ์เอาไว้ ซึ่ง Brown & Levinson (1987) ได้นำแนวคิดนี้มาอธิบายเรื่องความสุภาพในภาษาและเสริมประเด็นว่าหน้าประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) หน้าด้านบวก (Positive Face) คือ ความต้องการพื้นฐานที่จะให้ผู้อื่นชื่นชมคุณสมบัติที่ผู้ใช้ภาษามี เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับ ชมเชย หรือ ยกย่องจากผู้อื่น เช่น การชม การแสดงความยินดี เป็นต้น 2) หน้าด้านลบ (Negative Face) คือ ความต้องการพื้นฐานที่จะไม่ถูกผู้ใดละเมิดสิทธิ เป็นความต้องการที่จะไม่ถูกละเมิดหรือล่วงเกินในสิทธิหรือขอบเขตของตนเอง เช่น การกล่าวขอโทษเมื่อต้องขัดจังหวะการสนทนาของผู้อื่น เป็นต้น การแสดงถ้อยคำต่าง ๆ ขณะสนทนานั้นเป็นได้ทั้งการรักษาหน้าและการคุกคามหน้าทั้งด้านบวกและด้านลบของผู้พูดและผู้ฟัง ดังนั้น ผู้พูดควรระมัดระวังการใช้คำพูดโดยเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมและเข้ากับสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ (วีณา สร้างกลาง, 2556, น. 9)

ความสุภาพเกิดขึ้นในการใช้ชีวิตร่วมกันของมนุษย์และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ได้รับการปรับปรุงโดยประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ฯลฯ เป็นการแสดงออกของคุณภาพภายนอกและคุณภาพภายในของบุคคลและองค์กรสำหรับบุคคล ความสุภาพเป็นอุดมการณ์และคุณธรรมที่แสดงออกของภาพภายนอก มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอาชีพส่วนตัว ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถสร้างความสามัคคี และสร้างภาพลักษณ์ภายนอกได้ สำหรับสังคม ความสุภาพเป็นภาพสะท้อนถึงอารยธรรมทางสังคม คุณธรรม และวิถีชีวิตของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน และศึกษาถึงความเหมือนและความต่างในการใช้ภาษาที่แสดงถึงความสุภาพ ตลอดจนวัฒนธรรมที่ปรากฏในการใช้ภาษาสุภาพ อันเป็นเรื่องที่จะอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาการใช้ภาษาในภาษาไทยกับภาษาจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนทั้งความเหมือนและความแตกต่าง
2. เพื่อศึกษาความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนทั้งความเหมือนและความแตกต่างและศึกษาความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีนโดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ประเภทการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร จากหนังสือ 6 เล่ม ที่กล่าวถึงความสุภาพของภาษาไทยและภาษาจีน ที่สามารถสะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างสองภาษา ดังนี้

- 1.1 กมล กุปพานันท์. (2557). *สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

- 1.2 ฉี, ร่วย. (2018). *ความสุภาพทั่วไป (礼仪常识)*. ปักกิ่ง, จีน: จงกั๋วหัวเฉียว.

- 1.3 โสยง, จิงยวู่. (2003). *ความสุภาพในการสื่อสาร (现代实用社交礼仪)*. ปักกิ่ง, จีน: จินตุน.

- 1.4 ธนู ทดแทนคุณ และกานต์วี แพทย์พิทักษ์. (2552). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- 1.5 ทศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2551). *เคล็ดลับและมารยาทในการพูด*. กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.

- 1.6 กัลยา ธาตุเหล็ก. (2544). *มารยาทไทยเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร.

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ศึกษาลักษณะความสุภาพในการสื่อสาร

- 2.1.1 ความสุภาพในการสื่อสารที่ใช้วัจนภาษา เช่น การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

- 2.1.2 ความสุภาพในการสื่อสารที่ใช้อวัจนภาษา เช่น การแต่งกาย การใช้คำปฏิกิริยาท่าทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย

- 2.2 ศึกษาความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบบันทึกการวิเคราะห์ความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน และแบบบันทึกการสังเกตความเหมือนและความแตกต่าง จากการใช้ภาษาที่ปรากฏในหนังสือภาษาไทยและภาษาจีน

2. แบบบันทึกการวิเคราะห์ความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีนจากหนังสือฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาจีน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์หนังสือที่เป็นแหล่งข้อมูลทั้ง 6 เล่มที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กำหนดคำถามวิจัยและความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า รวบรวมและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน แปลและถอดเอกสารหรือข้อมูลภาษาจีนเป็นภาษาไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมา สังเคราะห์ความเหมือน ความแตกต่างของความรู้สึก ในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนและจัดการ ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจัดหัวข้อ วิเคราะห์ตามประเด็น เพื่อศึกษาความหมาย ลักษณะของ ความรู้สึกในการสื่อสารของภาษาไทยกับภาษาจีนด้วย การเขียนบรรยายประกอบการยกตัวอย่าง

ผลการวิจัย

การศึกษาความรู้สึกในการสื่อสารระหว่าง ภาษาไทยกับภาษาจีน จากการศึกษา และรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความสุภาพในการสื่อสาร แล้วนำมา วิเคราะห์ผลการศึกษาความรู้สึกในการสื่อสารระหว่าง ภาษาไทยกับภาษาจีนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การทักทาย

ภาษาไทย

- 1) ยินดีที่ได้รู้จัก ผมชื่อติมุระครับ
- 2) ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ ดิฉันชื่อทาฮาซึกะ

ภาษาจีน

1) อรุณสวัสดิ์ สบายดีไหม? (早上好, 你好吗?) (Zao Shang Hao, Ni Hao Ma?)

2) สวัสดิ์ ฉันสบายดี แล้วคุณล่ะ (早上好, 我很好, 谢谢, 你呢?) (Zao Shang Hao, Wo Hen Hao, XieXie, Ni Ne?)

3) สบายดี ขอขอบคุณ (很好, 谢谢) (Hen Hao, Xie Xie)

ความเหมือน: ใช้คำว่า สวัสดิ์ เมื่อทักทายกับผู้อื่น

ความแตกต่าง: ในประเทศไทย เวลาทักทายจะ ใช้คำว่า สวัสดิ์ค่ะ/ครับ พร้อมยกมือไหว้ สำหรับประเทศ จีน ไม่มีคำลงท้ายประโยค นอกจากคำ สวัสดิ์ (你好) (Nihao) แล้ว ยังนิยมทักทายตามช่วงเวลาเช่นกัน เช่น อรุณสวัสดิ์ สวัสดิ์ตอนเย็น

2. การแนะนำตัวเองและผู้อื่น

ภาษาไทย

1) คุณธีระยุทธครับ นี่คุณมงคล หัวหน้าแผนก คนใหม่ของเราครับ

2) คุณมงคลครับ นี่คุณธีระยุทธ ประจำอยู่ แผนกช่างไฟฟ้าครับ

ภาษาจีน

1) อรุณสวัสดิ์ นางสาว หลิน ผมชื่อวิชัย (早上好, 林小姐, 我是威猜) (Zao Shang Hao, Lin Xiao Jie, Wo Shi Wei Cai)

2) ขออนุญาตแนะนำคุณให้กับหัวหน้าของฉัน เขาชื่อหมาเค่อ คุณหมา ท่านนี้คือคุณวิชัย (可以让你介绍你给我的老板吗? 他叫马克, 马先生, 这位是威猜先生) (Ke Yi Rang Wo Jie Shao Ni Gei Wo De Lao Ban Ma? Ta Jiao Ma Ke, Ma Xian Sheng, Zhe Wei Shi Wei Cai Xian Sheng)

ความเหมือน: ต้องแนะนำฝ่ายชายให้ฝ่ายหญิง ได้รู้จักก่อนเพื่อเป็นการให้เกียรติผู้หญิง แต่หากฝ่ายชายมี คุณวุฒิ วิทยุฒิ ตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงกว่าฝ่ายหญิง ต้องแนะนำให้ฝ่ายหญิงได้รู้จักกับผู้นั้นก่อน เพื่อเป็นการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้นั้น

ความแตกต่าง: ในประเทศไทยกรณีไม่มี คนกลางเป็นผู้แนะนำ ควรแนะนำตนเองก่อนด้วยการ บอกตำแหน่งหน้าที่การงาน และชื่อ-สกุล สำหรับประเทศ จีนจะแนะนำตนเองก่อนด้วยการบอกสกุล-ชื่อตำแหน่ง หน้าที่การงานเวลาเรียกตัวเอง ภาษาไทยจะแยกตาม เพศ เช่น ผม/ดิฉัน แต่ภาษาจีนไม่มีคำเหล่านี้ ใช้แค่คำว่า ฉัน (我) (Wo) ในการแนะนำผู้อื่น ภาษาไทยใช้คำว่า คุณ/ ท่าน ไม่จำกัดทางเพศ แต่ในภาษาจีนจะแบ่งเป็นเขียนซึ่ง/ เสียวเจีย (先生/女士/小姐) (Mr./Mrs./Miss)

3. การแสดงความเคารพ

วัฒนธรรมไทย

1) การไหว้ เป็นมารยาทอันดีงามของไทย ทุกครั้งที่เริ่มต้นและจบการแนะนำตนเอง

2) การถอนสายบัว และการถวายนาม เป็นการ แสดงความเคารพต่อพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์

3) การถวายนาม ใช้ในโอกาสแสดงความ เคารพพระมหากษัตริย์ในพระราชพิธีอันเป็นโบราณ

ราชประเพณีที่ถือปฏิบัติมาจนทุกวันนี้ เช่น พระราชพิธี เถลิงถวัลย์ราชสมบัติ พระราชพิธีสถาปนาพระบรม ราชวงศ์ ฯลฯ และใช้ถวายบังคมพระมหากษัตริย์ที่ สวรรคตแล้ว

วัฒนธรรมจีน

1) การจับมือ (握手礼) (Wo Shou Li) การจับ มือกันจะลำดับตามฐานะ อายุ เพศของทั้งสองฝ่าย ผู้ที่ มีอาวุโสสูงกว่า เป็นคนที่เอื้อมมือก่อน

2) การถวายคำนับ (鞠躬礼) (Ju Gong Li) เป็น ประเพณีที่เก่าแก่และมีอารยธรรมของการแสดงความ เคารพ

3) การแสดงความเคารพโดยใช้มือประสานกัน (拱手礼) (Gong Shou Li) เป็นวิธีการทักทายที่สำคัญ ในสมัยโบราณ นอกจากการจับมือแล้ว ยังใช้วิธีนี้ ในเมื่อพบกับเพื่อน

ความแตกต่าง: ในประเทศจีน การแสดง ความเคารพโดยใช้มือประสานกัน เป็นวิธีการทักทาย ที่สำคัญในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันจะใช้เฉพาะในช่วง วันตรุษจีน เมื่อผู้คนไปเยี่ยมญาติอีกอย่างที่แตกต่างกันคือ ในประเทศไทย มีการถวายบังคม ใช้ในโอกาสที่แสดง ความเคารพพระมหากษัตริย์ในพระราชพิธี

4. การแต่งกาย

วัฒนธรรมไทย

1) พึงประณามว่างานนั้น ๆ ควรแต่งกายอย่างไร จึงจะถูกต้องกับลักษณะของงาน เช่น งานทำบุญวันเกิด งานขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรส ควรแต่งกายให้ดู สวยงามและเหมาะสม แม้จะอยู่ในระหว่างไวทุกข์ หากมี ความจำเป็นต้องไปในงานมงคลก็ไม่ควรแต่งกายไวทุกข์ ไปร่วมงาน

2) พึงแต่งกายให้ถูกต้องกับเวลาของงาน เช่น งานราตรีควรแต่งชุดราตรีหรืองานรัฐพิธีที่กำหนด เครื่องแต่งกายไว้ในกำหนดการก็ต้องแต่งกายตามนั้น

3) การแต่งเครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา เครื่องแบบข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน ล้วนเป็น เครื่องแบบที่ทางราชการกำหนดเป็นความถูกต้อง เหมาะสมและมีเกียรติ ฉะนั้น การแต่งเครื่องแบบดังกล่าว จึงสามารถแต่งไปในงานพิธีต่าง ๆ ทั้งงานมงคลงานสมรส

เป็นต้น และงานอวมงคลหรืองานศพได้

วัฒนธรรมจีน

1) งานมงคล (喜庆场合) (Xi Qing Chang He) ลักษณะของงานคือ มีความสุข ร่าเริง ซึ่งควรแต่งตัว ให้สดใส เพื่อเหมาะกับบรรยากาศที่ดี

2) งานที่เป็นทางการ (庄重场合) (Zhuang Zhong Chang He) เป็นงานที่ไม่เหมือนงานมงคล ควรแต่ง ตัวให้สะอาด สง่างามและทางการ

3) ในประเทศจีน ไม่มีข้อบังคับเรื่องการแต่งกาย ของสุภาพบุรุษ โดยปกติแล้ว ในสถานที่ทางการ จะใส่ ชุดจงซาน (中山装) (Zhong Shan Zhuang) หรือ ชุดของชนกลุ่มน้อยตามแต่ละเผ่าพันธุ์ ในปัจจุบัน ชุดสุท เป็นชุดทางการที่คนนิยมใส่ ส่วนสตรีจีนจะใส่ชุดกี่เพ้า (旗袍) (Qi Pao) ซึ่งเป็นชุดประจำชาติจีน แสดงความเป็น ผู้หญิง สง่างาม ถือเป็นตัวแทนการแต่งกายของผู้หญิงที่ศ ะวันออก

ความเหมือน: นิยมใส่ชุดประจำชาติของแต่ละ ประเทศไปงานต่าง ๆ แต่งกายให้ถูกต้องกับเวลาของงาน แต่งกายให้เหมาะสมกับวัย

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่าความสุภาพในการ สื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน ทั้งความเหมือน และความแตกต่าง พบว่า ภาษา คือสัญลักษณ์ในการ สื่อสารที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการ สื่อสารและสร้างความเข้าใจระหว่างกันของคนใน สังคม ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยสร้างความ สัมพันธ์ของคนในสังคม ถ้าคนในสังคมพูดกันด้วยถ้อยคำ ที่ดี จะช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ความ แตกต่างของความสามารถในการสื่อสารระหว่างภาษาไทย กับภาษาจีนคือ ในการเรียกหรือการแนะนำบุคคล ภาษาจีนจะใช้นามสกุล ชื่อ+คำเรียกขาน เช่น คุณหม่าเค่อ (马克先生) (Ma Ke Xiansheng) ภาษาไทยจะใช้ คำเรียกขานร่วมกับชื่อและนามสกุล เช่น อาจารย์ธนุ ทดแทนคุณ แต่เนื้อหาและความหมายที่แสดงออกของ การแนะนำเหมือนกัน คำว่า คุณหรือท่านในภาษาไทย สามารถใช้ได้ทุกกรณีที่แสดงความเคารพแก่ผู้อื่น ไม่จำกัดเพศ โดยปกติจะใช้เมื่อสนทนากับผู้มีคุณวุฒิ วิทยุติที่สูงกว่าตน แต่ในภาษาจีนจะแบ่งเป็นนาย/นางสาว

ในภาษาไทยนิยมใช้คำว่า ค่ะ ครับ ลงท้ายประโยค เป็นคำที่ใช้แสดงความสุภาพโดยตรง อีกทั้งยังสามารถใช้ในประโยคตอบรับด้วย ซึ่งในภาษาจีนไม่มีคำเหล่านี้ ความสุภาพในการสื่อสารเป็นกฎทางภาษา และข้อตกลงระหว่างสมาชิกของสังคม ภาษาเป็นการแสดงออกที่บริสุทธิ์และแสดงออกถึงความสุภาพ เมื่อสื่อสารกับผู้อื่น ควรใช้คำพูดที่แสดงถึงความสุภาพ และมีมารยาทตามแต่สถานการณ์ เช่น ขอโทษ ขอขอบคุณ ขออภัย เป็นต้น ไม่ควรแสดงอาการโกรธหรือมีอารมณ์ฉุนเฉียวขณะสื่อสาร ไม่ใช้คำที่ดูดนิน หรือวางอำนาจเหนือผู้อื่น ควรใช้น้ำเสียงที่สุภาพนุ่มนวลชวนฟัง ให้เกียรติผู้ฟังหรือคู่สนทนา ในขณะสื่อสาร จะช่วยสร้างบรรยากาศในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี เช่น การให้เกียรติแก่สุภาพสตรีก่อนสุภาพบุรุษ การยกย่องในความสามารถหรือความสำเร็จของผู้อื่น เป็นต้น รู้จักกาลเทศะในการสื่อสาร ผู้ส่งสารจะต้องคำนึงถึงกาลเทศะ คือ โอกาส สถานที่และเวลา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับผู้รับสาร ความสุภาพในการสื่อสารระหว่างภาษา มีผลต่อการส่งเสริมการสื่อสารระหว่างบุคคล ทำให้ผู้สื่อสารเข้าใจนิสัยและความแตกต่างในการใช้ภาษา

ความสุภาพระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน พบว่าในด้านการแสดงความเคารพ ปัจจุบันนี้ ประเทศจีนนิยมใช้การจับมือเมื่อพบกับคนอื่น ซึ่งต่างจากของประเทศไทยที่ใช้วิธีการไหว้ และการกราบ ส่วนการถวายนับของประเทศไทย จะใช้เมื่อพบอาจารย์ หรือเมื่อนักแสดงจบการแสดงบนเวที แต่ในประเทศไทย การถวายนับเป็นการแสดงความเคารพต่อพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ในประเทศจีน การแสดงความเคารพโดยใช้มือประสานกันเป็นวิธีการทักทายที่สำคัญในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันจะใช้ในช่วงวันตรุษจีนมากกว่า เมื่อผู้คนไปเยี่ยมญาติอีกอย่างที่แตกต่างกันคือ ในประเทศไทย มีการถวายนับชมใช้ในโอกาสที่แสดงความเคารพพระมหากษัตริย์ในพระราชพิธี ในด้านการนั่ง ยืน เดิน ประเทศจีนไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการนั่ง การยืน และการเดิน แต่จะมีหลักการในการนั่ง ยืน เดิน เช่น การนั่งควรให้ผู้อาวุโสนั่งก่อน เวลานั้นให้นั่งจากทางซ้าย ไม่ควรทำเสียงดังเวลานั่ง สำหรับการยืน ควรยืนตรง

วางมือข้างกาย ก้มหน้า ส่วนการเดินควรเดินตรง ไม่ควรหลังค่อม ฯลฯ สำหรับประเทศไทย ความสุภาพในการนั่งจะแบ่งเป็นการนั่งเก้าอี้ การนั่งกับพื้น การนั่งของประเทศไทยในสมัยโบราณนิยมนั่งคุกเข่า แต่มีการเปลี่ยนแปลงตามวิถีชีวิตในสมัยราชวงศ์ถัง เริ่มมีเก้าอี้เข้ามา ทำให้ผู้คนเริ่มนั่งสูงขึ้น เพอร์นิเจอร์ของจีนก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงสมัยราชวงศ์ซ่ง การนั่งเก้าอี้เข้าแทนที่นั่งกับพื้น ซึ่งในปัจจุบัน คนจีนจะไม่นิยมนั่งกับพื้น การยืนต่อหน้าผู้ใหญ่และพระสงฆ์ไม่ควรยืนตรงหน้าผู้ใหญ่หรือพระสงฆ์ควรยืนเฉียงไปทางใดทางหนึ่งในระยะพอควร ไม่ใกล้เกินไป การเดินผ่านหน้าผู้ใหญ่ที่อาวุโสมากและคุ้นเคยกันขณะนั่งพื้นหรือนั่งเก้าอี้ควรปฏิบัติดังนี้เดินเข้ามาใกล้พอสมควรนั่งพับเพียบเก็บเท้ากราบตั้งมือ ๑ ครั้ง แล้วเดินเข้าค้อมตัวผ่านไป เป็นต้น ในด้านการแต่งกาย ทั้งสองประเทศนิยมใส่ชุดประจำชาติของแต่ละประเทศไปงานต่าง ๆ และควรแต่งกายให้ถูกต้องกับเวลาของงาน แต่งกายให้เหมาะสมกับวัย

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ในภาษาไทยความสุภาพอาจแสดงออกได้หลายทาง อาทิ การใช้คำสุภาพ เช่น ค่ะ ครับ หรือการหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำในบางโอกาส ลักษณะของความสุภาพในภาษาไทย คือน้ำเสียงที่ใช้พูดเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกได้ว่า ผู้พูดกำลังพูดแสดงความสุภาพอยู่หรือไม่ เสียงถือว่าเป็นตัวชี้บ่งบอกถึงความสำคัญเกี่ยวกับการพูด การพูดอย่างสั้น ๆ ห้วน ๆ ถือว่าไม่สุภาพ ดังคำกล่าวที่ว่า พูดจาไม่มีหางเสียง การพูดเบา ๆ และทอดเสียงให้ยาว ถือว่าเป็นการพูดที่สุภาพ การแสดงออกโดยการเลือกใช้คำในภาษา คำที่ใช้แสดงความสุภาพโดยตรง เช่นคำว่า ค่ะ ครับ คำพวกนี้ตรงข้ามกับคำที่ถือว่าเป็นคำชั้นสูง ส่วนมากเป็นคำยืมจากภาษาบาลี สันสกฤต หรือเขมร ซึ่งอาจใช้เป็นคำราชาศัพท์ หรือคำที่ใช้ในภาษาราชการก็ได้ เช่น บิดา รับประทาน ถือว่าสุภาพกว่า พ่อ และ กิน ซึ่งเป็นคำไทยแท้ คำที่แฝงความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนของผู้พูด และยกย่องผู้ฟังในภาษาจีน ลักษณะการพูดแบบนอบน้อม พูดทางอ้อมเพื่อไว้วางใจผู้อื่น และให้ความเคารพ การแสดงออกตรงไปตรงมาจะทำให้ผู้อื่น

โกรธได้ง่าย ทำให้ผู้คนรู้สึกอึดอัดใจ ซึ่งจะมีผลต่อความสามัคคีและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ไม่เริ่มต้นด้วยคำว่า “ฉัน” (我) (Wo) เสมอเวลาสื่อสารกับผู้อื่น จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัว คนส่วนใหญ่ไม่ชอบคนที่เห็นแก่ตัว เวลาให้คำแนะนำกับผู้อื่น อาจจะให้คนอื่นคิดว่าคนที่เห็นแก่ตัวไม่สามารถพูดอะไรที่เป็นประโยชน์ได้ ฉะนั้น เมื่อสื่อสารกับคนอื่นไม่ควรเล่าแต่เรื่องตัวเอง ควรให้ความสำคัญกับผู้ฟัง เมื่อพูดในนามของกลุ่ม ควรใช้คำว่า “พวกเรา” (我们) (Wo Men) หรือ “ทุกคน” (大家) (Da Jia) และคำอื่น ๆ ที่เป็นสรรพนามส่วนบุคคล ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของบราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1987) ที่ว่าการใช้ภาษาให้สุภาพไว้ในหนังสือ “Politeness: Some Universals in Language Usage” โดยที่บราวน์และเลวินสันได้นำแนวคิดเรื่อง “หน้า” ของ Goffman (1967, อ้างถึงใน ธิติรัตน์ น้อมมนัส, 2546, น. 8) มาใช้อธิบายแนวคิดเรื่องการใช้ภาษาให้สุภาพ ซึ่งกอฟฟ์แมนอธิบายว่า “หน้า” (Face) หมายถึงภาพลักษณ์ของตนเองต่อสาธารณะ (Public Self-Image) เป็นความรู้สึกทางอารมณ์และสังคมเกี่ยวกับตนเอง สมาชิกในสังคมทุกคนจะมีและคาดหวังให้ผู้อื่นตระหนักถึงความรู้สึกนี้ (Face Wants) และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เฉิน (2016) ซึ่งทำวิจัยเรื่องการศึกษาคำต้องห้ามในภาษาจีนและภาษาไทย พบว่า ตั้งแต่สมัยโบราณประเทศจีนกับประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้าบ่อยครั้ง และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมมากมายเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ ภาษามีบทบาทสำคัญในกระบวนการสื่อสารระหว่างสองประเทศ ในกระบวนการสื่อสารภาษา เราต้องให้ความสำคัญกับการเลือกคำศัพท์ มิฉะนั้น จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการสื่อสาร ตัวอย่างของ “คำต้องห้าม” เช่น ในประเทศไทย มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีคำราชาศัพท์โดยเฉพาะ เช่น พุท-พระราชดำรัส ไป-เสด็จพระราชดำเนิน เป็นต้น ในการสื่อสารทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ สถานที่ต่าง ๆ และการแสดงออกของคำศัพท์ที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะหากผู้พูดไม่ทราบเกี่ยวกับคำต้อง

ห้ามของภาษาอื่นในการสื่อสารอย่างเพียงพอ จะทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร และอาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ดังนั้น จึงควรศึกษาความแตกต่างระหว่างคำต้องห้ามของจีนกับคำต้องห้ามของไทย และความหมายทางวัฒนธรรม

2. จากผลการวิจัยพบว่า ภูมิหลังวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทำให้ความสุภาพในวัฒนธรรมการสื่อสารแตกต่างกัน และอาจส่งผลให้ผู้สื่อสารทั้งสองฝ่ายเข้าใจผิดกันได้ เราจึงต้องเข้าใจความแตกต่างในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของฟิชแมน (Fishman, 1968) ที่ว่าสังคมวิทยาภาษา ศึกษาการแปรร่วมกันของความหลากหลายและของรูปแบบในสาขาภาษาศาสตร์และสังคมวิทยา โดยปกติแล้วภาษาจะถูกใช้ในบริบทของสังคม และสังคมใช้ภาษาเป็นสื่อในการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น จึงควรแสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งทางภาษาและสังคม และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิน (2017) ซึ่งศึกษามารยาทในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในการดำเนินธุรกิจในสังคมจีนและสังคมไทย พบว่าภายใต้แนวโน้มการพัฒนาของโลกาภิวัตน์ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างคนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การเรียนภาษาไม่ได้เป็นเพียงแค่การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแต่ยังต้องเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมด้วย คนที่มีประสบการณ์ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ทักษะทางภาษา และทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะมีมุมมองและค่านิยมที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่พวกเขาจะพบกับความขัดแย้งระหว่างการสื่อสาร เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งเราจึงต้องศึกษาวัฒนธรรมและความหมายที่แตกต่างกันก่อน แล้วนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา เนื่องจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของยุคโลกาภิวัตน์ มีการสร้างโอกาสทางธุรกิจและผลกำไรมากขึ้นในทุกประเทศ ไม่เพียงแต่จะมีกิจกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างคนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะกลายเป็นเรื่องที่พบได้บ่อยขึ้น และคู่แข่งจากต่างประเทศจะเข้ามามีส่วนในการแข่งขันทางธุรกิจมากขึ้น ดังนั้นความเข้าใจเกี่ยวกับ

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมจะช่วยให้ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือทางธุรกิจ และจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ประสบความสำเร็จในการเจรจาธุรกิจระหว่างประเทศในสภาพแวดล้อมใหม่ และเป็นความท้าทายในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ทุกบริษัทควรพิจารณาถึงมารยาทในการทำธุรกิจ จรรยาบรรณทางธุรกิจเป็นจรรยาบรรณที่ผู้คนควรปฏิบัติตามในการติดต่อทางธุรกิจและแสดงความเคารพต่อกันและกันในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ผู้คนจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจที่แตกต่างกัน ความแตกต่างเหล่านี้บางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหา ความเข้าใจผิดและความขัดแย้ง เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเข้าใจความแตกต่างในมารยาททางธุรกิจจากมุมมองข้ามวัฒนธรรม การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างระหว่างจริยธรรมในการประกอบธุรกิจของจีนและไทย รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างในจรรยาบรรณทางธุรกิจของจีนและไทย จากนั้นหาปัจจัยที่มีผลต่อมารยาททางธุรกิจของจีนและไทยจากการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในธุรกิจระหว่างประเทศ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจของประเทศหนึ่ง ๆ บางครั้งก็กลายเป็นการประทุพติตในประเทศอื่น เนื่องจากปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างในมารยาททางธุรกิจ ผู้เขียนจึงชี้ว่าควรหลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดในธุรกิจอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. เพิ่มการแพร่กระจายของวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศ ในขณะที่การทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมจีนยังเป็นวิธีการแบ่งปันวัฒนธรรมไทย ทำให้ผู้คนในทั้งสองประเทศเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น ยกย่องมิตรภาพระหว่างกัน เรียนรู้จากกันและกัน มีความอดทนซึ่งกันและกัน

2. บูรณาการเข้ากับชีวิตในทั้งสองประเทศ ให้ดีขึ้น สำหรับความสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน ทำความเข้าใจกับคุณภาพในการสื่อสารของแต่ละประเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเข้าใจวัฒนธรรม เคารพประเพณีท้องถิ่น ขยายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดในการสื่อสาร

3. ปรับปรุงคุณภาพ การฝึกฝนของผู้คน และสร้างบุคลิกภาพที่ดีต่อคุณภาพในการสื่อสาร มักจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับของอารยธรรม ขนบธรรมเนียมและมาตรฐานจริยธรรมของสังคม นอกจากนี้ ยังเป็นสัญลักษณ์สำคัญของจิตสำนึกทางอุดมการณ์ คุณภาพทางวัฒนธรรมและสภาพจิตใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษากระบวนการพัฒนาด้านการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับสารที่มีความแตกต่างในภาษาไทยกับภาษาจีน

2. ควรมีการศึกษาความผันแปรของอารมณ์และความหมายในการสื่อสารระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน

เอกสารอ้างอิง

- กมล กฤษณันท์. (2557). *สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- กรีซ สืบสนธิ์. (2538). *วัฒนธรรมและพฤติกรรมสื่อสารในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา ธาตุเหล็ก. (2544). *มารยาทไทยเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร.
- ฉี, รวย. (2018). *ความสุภาพทั่วไป*. ปักกิ่ง, จีน: จงกั๋วหัวเฉียว.
- เณน, เहां. (2016). *เปรียบเทียบคำต้องห้ามระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน*. เสงวน, จีน: มหาวิทยาลัยเสงวน.
- ทรงธรรม อินทจักร. (2550). *แนวคิดพื้นฐานด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2551). *เคล็ดลับและมารยาทในการพูด*. กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- ธนู ทดแทนคุณ และกานต์วี แพทย์พิทักษ์. (2552). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์.
- ธิดารัตน์ น้อมมนัส. (2546). *กลวิธีการตอบปฏิเสธของคนไทย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วีณา สว่างกลาง. (2556). *การตอบรับคำชมและการถ่ายโอนทางภาษาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย เปรียบเทียบกับ ผู้พูดภาษาญี่ปุ่นชาวญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- โสง, จ้งย๋ว. (2003). *ความสุภาพในการสื่อสาร*. ปักกิ่ง, จีน: จินตุน.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิน, ถึงถึง. (2017). *การศึกษามารยาทในการดำเนินธุรกิจของจีนและสังคมไทยในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม*. เสงวน, จีน: มหาวิทยาลัยแห่งครูเสงวน.
- Berlo, D. K. (2503). *The process of communication*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Brown, P., and Levinson, S. C. (1987). *Politeness Some universals in language usage*. United Kingdom: Cambridge University Press.
- Fishman, J. A. (ed.). (1968). *Readings in the sociology of language*. The Hague, Paris: Mouton.
- Goffman, E. (1967). *Interaction ritual*. New York: Doubleday Anchor.

